AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ
ՍԻՒՐԻԱ տար. 550, վեցամսեայ 300 ՍԻՐ.
ՄՐՑՈՒՄՆ. տարի 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية عربية

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
ՅՈՒՆՈՒԻԱՐ
1933
17
ՁԵՌՔԷ
ՀԱՍԸ
2.50 ՍԻՐ.

Ձ. ՏՈՒՐԻ | Ամեն առաւոտ պէտք է ըլլայ թերթիս ցօրհնին հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՒԱԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 227 (804)

ԹԻՒՐՔԻԱ ԿԸ ՎԱՒԵՐԱՑՆԷ
Թիւրք եւ Սիւրիական Համաձայնութիւնը
Թ. ՐԻՒՇՏԻՒ ՈՒՇԱԳՐԱՒ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

. Էնկիւրի.— Ազգ. Մեծ Ժողովը այսօր գումարուեցաւ նախագահութեամբ գեր-նախագահ Րէֆիկէթ պէյի։ Օրակարգի գլխաւոր խնդիրն էր վաւերացում Թիւրք և Ֆրանսական համաձայնագրին ի մասին Թիւրքիոյ մէջ ունեցած կալուածներուն եւ Սիւրիոյ մէջ ունեցած կալուածներուն։ կարգ մը հարցումներ եղան, տարբերութիւն տեսնուելով Սիւրիացիներու եւ Թիւրքերու կալուածներուն վերաբերեալ տրամագրութիւններուն մէջ։ Այս հարցումներուն պատասխանեց արտաքին գործավար Թէֆիվիք Րիւշտի պէյ, յայտարարելով որ Սիւրիացիներուն և Թիւրքերուն վերաբերեալ կալուածներու մասին չըլյած գրոյցները անհիմն են։ Միայն արգիլուած է վաճառումը Սիւրիա գտնուող Թրքական կալուածներուն։ Գալով Թիւրքիա գտնուող սիւրիական կալուածներուն, կառավարութեան կամքէն անկախ դէպքեր պատճառ եղան որ մասնաւոր օրէնք հրատարակուէր, բայառիկ պորագաները նկատուելութեան առնուելով։ Հարցուած եղաւ թէ Թիւրք և սիւրիական համաձայնութիւնը ազդեցութիւն պիտի գործէ՞ նոր ելմտացոյցին վրայ։ Թէվֆիք Րիւշտի պէյ յայտարարեց թէ չի կարծեր որ Թիւրք և սիւրիական համաձայնութիւնը ծանր բեռ մը հարկադրէ իր ելմտացոյցին, վասնզի գոյութիւն ունեցող կալուածները ետ պիտի տրուին իրենց սիւրիացի տէրերուն, իսկ եթէ ծախուած կալուած կայ և փոխարժէքը գանձուած է, բնականաբար տրամագրելի կը ՅԱայ ըլլալիք հատուցումը։ Այս բոլոր գործերը կարգադրուած են Ազգ. Մեծ Ժողովին կողմէ քննէարկուած օրէնքներուն սահմանին մէջ և ըստ այնմ խմբագրուած է Թիւրք և սիւրիական համաձայնագիրը։ Դիտել տրուեցաւ որ քաղաքական ո՛չէ պայմանագիր պէտք է ներշնչուած ըլլայ փոխադարձութեան և երկկողմանի ըլլալու սկզբունքէն։ Գործավարը պատասխանեց որ Թիւրք և սիւրիական համաձայնութիւնը քաղաքական կամ առևտրական պայմանագրութիւն չէ, այլ երկու երկիրներուն միջև բացառիկ կացութիւն մը կարգադրող համաձայնութիւն։ Սիւրիա գտնուող Քրքական կալուածները արգելքի ներքև չեն առնուած, ասիկա կրնար ըլլալ, բայց չէ եղած։ Ուստի, աւելորդ է պնդել տեղի չունեցած բանի մը վրայ։ Նիստը վերջացաւ, քուէարկուելով Թիւրք և սիւրիական համաձայնագիրը վաւերացնող օրինագիծը։ Ժողովը պիտի գումարուի յառաջիկայ Չ. օր։

«ԱԶԴԱԿ».— Ուշագրաւ է այն հարցումը որ ուղղած են կարգ մը երեսփոխաններ արտաքին նախարար Թէվֆիք Րիւշտի պէյին, գրաւուած կալուածներու փոխարժէքին շուրջ։ Աւելի ուշագրաւ է նաեւ Թէվֆիք Րիւշտիի պատասխանը։ Թիւրք կառավարութիւնը կարգ մը «ստիպողական» պատճառներով գրաւած էր Սիւրիացիներու պատկանող և Թիւրքիա գտնուող կալուածներուն մէկ մասը։ Համաձայն վերջին հաժաձայնութեան, այժմ պէտք է վերադարձնէ այդ կալուածները, իսկ եթէ ծախած է պէտք է վճարէ փոխարժէքը։ Բայց եթէ, հարկ ըլլայ վճարել այդ գումարները, «պիւտճէն պիտի չի՛ ծանրանա բեռնուի» ատ հարցումը որ կ՛ուղղեն երեսփոխանները։ Եւ որուն շատ ճարպիկօրէն կը պատասխանէ Թէվֆիք Րիւշտին՝ «Ազգային Մեծ Ժողովի որոշումներու սահմանէն դուրս ոչ մէկ կարգադրութիւն պիտի ըլլայ»։

Եւ ի՞նչ է այդ որոշումը, ո՞վ գիտէ։ Մէկ բան միայն որոշ է եւ մեզ ծանօթ որ Թիւրքը երբէք սովորութիւն չունի վճարելու իր պարտքերը և վերադարձնելու իր գրաւածները։ Փաստ, բազմաթիւ։ Պօլսոյ մէջ գրաւուած հայապատկան կալուածները հակառակ տեղի ունեցող երկար դատավարութեանց, չեն վերադարձուիր։ Պատերազմի միջոցին հայապատկան կալուածներէ գանձուած մեծագումար վարձքերը, որոնք պետական հաշուին մէջ արձանագրուած էին, չվերադարձուեցան իրենց տէրերուն։ Եւ ինչո՞ւ երկարենք, ֆրանսայէն եւ միւս եւրոպական տէրութիւններէ իր կնքած փոխառութիւնները վճարե՞ց կամ վճարել կուզէ՞ Թիւրքիան։ Բոլոր պարտատէր տէրութիւններն ալ ճանչցած են եւ կը վճարեն իրենց հանրային պարտքերը, սակայն Թիւրքիան բացառութիւն կը կազմէ։

Հինէն ի վեր այս է եղած Թիւրքի բնազդը։ կ՛առնէ, կը կողոպտէ, կը գրաւէ, բայց երբէք չի վերադարձներ։ Հրաշք մը պիտի ըլլայ, եթէ Սիւրիացիները ստանան իրենց կալուածներուն փոխարժէքը։ Այսպէս, Թիւրքերը շատ դիւրութեամբ և անմիջապէս պիտի տիրանան իրենց Սիւրիա գտնուած կալուածներուն, սակայն Սիւրիացիները չի պիտի կրնան վայելել միեւնոյն դիւրութիւնները։ Որովհետեւ Թիւրքերը վարժուած չեն վերադարձնելու իրենց գրաւած ապարները։ Եւ այս, հայապատկան միլիոններ արժող կալուածները գրաւելէ և իւրացնելէ վերջ։ Թիւրքերու հետ բանակցութիւններ վարող Ֆրանսացի պաշտօնատարները տեսած են թէ անոնք ինչպէ՞ս կը խուսափէին հայապատկան կալուածներու շուրջ ըլլալիք վիճաբանութիւններէն և ինչպէ՞ս օրինականացուցին իրենց կողոպուտները։

Մաղթենք որ Սիւրիացիներու իրաւունքներն ալ հայերու իրաւունքներու բաղդին չ՛արժանանան։

Ի՞նչ է Իտալիոյ վարչապետին վերջին բաղձանքը
ՄՈՒՍՕԼԻՆԻ ՊԷՏՔ ՉԻ ՏԵՍՆԵՐ ԿՏԱԿԱԳԻՐ ԶԳԵԼՈՒԻ

Իտալիոյ վարչապետ Մ. Մուսօլինի վերջին շաբթուան մէջ գիրք մը հրատարակած է։ Մ. Մուսօլինի վերջերս մեռած իր եղբօր յիշատակին նուիրած այս գիրքին մէջ գրած է թէ ինչ է իր վերջին փափաքը։

Մ. Մուսօլինի այդ մասին ստպէս կ՛ըսէ.

— Ես կտակագիր չպիտի թողում։ Մտագիր չեմ ոչ չաղափարականն, ոչ քաղաքական գործերու և ոչ ալ ունեցած գոյքերուս մասին կտակագիր թողուլ։ Այնպէս որ մեռնելէս վերջ, ի զուր այդպիսի բան մը չի փնտուիր։ Ես միայն մէկ բաղձանք ունիմ։ Այն ալ՝ հրի բիս մէջ, ընտանիքէս եղողներուն քովը թաղուիլ։ Մեռնելէս վերջ հանգիստ թողուիլս բաղձալ շատ միամտութիւն պիտի ըլլար, որով հետև հանդարտութիւն տեղի չի կրնար ունենալ գերեզմաններուն շուրջ անոնց որոնք մեծ յեղաշրջումներ կատարած են։ Իմ մահէս վերջն ալ, կատարուած ամէն ինչ պիտի ՅԱայ։ Նիւթէն բաժնուելիք հոգիս աշխարհի մէջ կարճ գոյութենէ մը վերջ պիտի գտնէ իր յաւիտենական կեանքը։

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ՍԻՒՐԻԱ
Երեւակայական Հայկական Կայսրութիւնը հիմա ո՞ւր կը փնտռէ իր գահը

Այս խորագիրներով Պոյսոյ «Միլլիեթ» թերթը իր 7 Յունուարի թիւին մէջ կը գրէ հետեւեալ գրգռիչ յօդուածը.—

Այս առաւօտ, մեր պաշտօնակիցները մէկը, «Սիւրիա և Մենք» անունը կրող գրքոյկի մը մասին կը խօսէր։ Հայ և տարբ թերթերու մէջ, մենք ալ այս մասին բազմաթիւ գրութիւններ տեսած, սակայն ինդրին մէջի հետաքրքրական հարցերէն մէկը չենք տեսած։ Բայց Դաշնակ թերթերու այս գիրքը Թիւրքերուն վերագրելը եւ մեր տարբ պաշտօնակիցներուն ալ այս փոքրիկ գիրքով չափազանցութիւնը, և մինչեւ անգամ թարգմանութեան եւ որպէս թերթէն հրատարակելու սկիզբը, մեզ ալ քիչ մը այդ հարցով զբաղելու կը մղէ։

«Սիւրիա եւ Մենք» գիրքը երկու տեսակէտով մեզ կը հետաքրքրէ.

1.— Այս գիրքը մինչեւ հիմա հայ թերթերու Սիւրիոյ մասին գրածներուն վրայ ուրիշ բան մը կ՛աւելցնէ՞.

2.— Այս գրքոյկը Թիւրքերու վերագրելու մէջ թագնուած նպատակը ի՞նչ է, վա՞ռ թէ՝ Թիւրք և տարբ բարեկամութեան դէմ նոր դաւ մը, եթէ ոչ իրենց ինքնութիւնը պահելու փո՞րձ.

Այս երկու կէտերուն մէջ գեռ ուրիշ չատ մը հարցումներ կան։ Ասոնց պատասխանները գտնելու համար էր որ մինչեւ հիմա մեր ձեռքը անցնող և այս խնդրի մասին խօսող բոլոր հայ եւ տարբ թերթերը պահեցինք և բաղդատութեան դրինք։ Մեր տեսածներուն բոլորն ալ հոս ցուցադրել կարելի չէ։ Բայց ամենէն գլխաւոր տեղը և մեզի ամենամօտ եղող «Ժամանակ» թերթը գտանք։ Պօլսոյ մէջ, հայերէն լեզուով հրատարակուող այս թերթը կը գրէ.

«Առաջնէ մը ի վեր արտասահմանի հայ թերթերը Սիւրիոյ հայերը չատ ճօտէն հետաքրքրող եւ անոնց հետ կապ ունեցող «Սիւրիա եւ Մենք» անուն գիրքին մասին օրինակներ կը յատկացնեն։ Այս գիրքը Ա. Նիկոլի կողմէ հրատարակուած է Գահիրէի մէջ։ Ար տասահմանի թերթերուն հրատարակութիւնները տեսական խնդիր մը նկատելով ցարդ այս խնդրի մասին չենք գրած։ Սակայն հետզհետէ խնդիրը եգիպտոսէն մինչեւ Եւրոպա և Ամերիկա տարածուեցաւ։

«Ընդհանուր թերթերը գեռ առաջին օրէն, իւրաքանչիւրը իր ուժերուն վրայ գնահատելով քննադատեցին գրքոյկին հեղինակը, որ չենք հիմնելու տեղ մէջ կը հանէր։ Առաջին յարձակման սկսաւ «Ար եւ Ա. Նիկոլի եղբայրը։ Այս առթիւ «Արև» թերթը Ա. Նիկոլի գիրքէն նրկար մասեր հրատարակելով, գրքոյկի ազդեցութեամբ Դաշնակ կուսակցութեան պահականիլը եւ այդ մարքսը նախապէս Դաշնակ թերթերու մէջ հրատարակուած ըլլալը փաստեց։

«Ի՞նչ կ՛ըսէ Ա. Նիկոլ։

«Արտասահմանի հայ թերթերու հրատարակութեանց համաձայն այս գրքոյկը հետևեալ մտքերու է բաժնուած.

1.— Ինչո՞ւ Սիւրիա կը գտնուինք.

2.— Լօզանի դաշնագիրը.

3.— Պատմական պատճառներ.

4.— Քաղաքական եւ ընկերային պատճառ.

5.— Եզրակացութիւն։

«Այս հինգ գլուխներու մէջ, Ա. Նիկոլ կ՛աշխատի հաստատել թէ Դաշնակ կուսակցութիւնը ի՛նչ պատճառներով որոշած է անկախ Հայաստան մը կազմել Սիւրիոյ մէջ։ Ա. Նիկոլ կ՛ըսէ. «Մեր նպատակը հայերու մասին արտ թերթերու հետզհետէ ներ գրել եւ հայերու Սիւրիոյ հետ որքան օգտակար ըլլալը փաստել է»։

«Թիւրքիոյ դէմ բուռն յարձակումներ գործելէ յետոյ, Ա. Նիկոլ կ՛ըսէ թէ վանի պետութիւնը ցոյց տուած են որ հայ թագաւորները տիրած են Սիւրիոյ Հիւսիսային մասին և քաղաքակրթութիւն մտցուցած են հոն։ «Դաշնակցութիւնը, կ՛ըսէ հեղինակը, չկրնար ընդունիլ թէ ցիրուցան հայերը Սիւրիոյ մէջ հետզհետէ միանալով երեւոյթը չունին։ Երկու կամ երեք փաստաթուղթեր կը բաւէին պաշտպանութեան պէտքերը տալու համար։ Բոլոր այս պատճառները ժարդոց ելքը անմիջապէս գրգռելն է»։

«Այս բացատրութիւնները տալէ վերջ Ա. Նիկոլ Դաշնակներու լեզուով այսպէս կը գրէ.— «Այո, մենք կը տեղատուրիւնք Սիւրիոյ մէջ։ Բայց հիւրի մը պէս չէ, այլ իբրեւ տարբ մը որ տանտէրը կը սնուցանէ և գեռատիւնը կը տարատացնէ։ Այլեւս խնդիրը քաղաքական բնոյթը կորսնցնելով դարձած է ազգային խնդիր։ Սիւրիոյ մէջ կատարուած վերջին ընտրութեանց միջոցին, 1932ին, Դաշնակ կուսակցութեան 15 քուէ չտիլը կը հատատէ այս պարագան։ Ցրիւերէն հետևող հայերը ամենէն աւելի Հիւսիսային վտանգաւոր տեմնուներու մէջ կը տեղատուրին եւ անոնք է որ ամենէն առաջ կուրծք պիտի տան Սիւրիոյ ուղղուելիք Թրքական յարձակումի մը»։

«Այս տողերը Ա. Նիկոլի և իր պատկանած կուսակցութեան ՅԱատակար եւ վտանգաւոր գործունէութեան չուրջ գաղափար մը տալու համար բաւական է։ Ռամկավար մամուլը Ա. Նիկոլի յիշած մտքերուն դէմ սաստիկ բողոք ներկայացնելէ վերջ, Ա. Նիկոլի եւ իր ընկերներուն հայ ժողովուրդի անունով խօսելու իրաւունք չունենալը չեշտեց»։

Այժմ կողմ գրկուիլը հասկցուող այս գիրքը, անձանօթ պատճառներով, Թիւրքերէն Քերթերուն գրկուած չէ։ Դիրքին ամրողջական թարգմանութիւնը տեսած չենք։ Դամասկոս հրատարակուող արաբերէն «Էլ Քապաս» Քերթը իր յատկարանին իբրև խորագիր գրելով։«Հոգատար մը բաւական չէ՞ մեր տէրը բանալու, որ հիմա ալ հայերը կ՛ուշտասին մեզ լուսաբանելէ նոյնութեամբ կը հրատարակէ այդ գրքոյկի Թարգմանութիւնը։

Շատ ուշագրութեամբ կը հետեւինք այդ թարգմանութեանց։ Ցեանելէ վերջ անոր մեզի հետ ունեցած յարաբերութիւնը կարելի է թարգմանել նոյնութեամբ։ Ամէն պարագայի տակ սակայն, ըստ մեզի, խնդիրը այժմէն լուսաբանուած է։ կը թուի թէ դաշնակ եւ Հոյապուն անմիտ պետերը, որոնց թեւերը կոտրեցան Ազգի փորձի առեն, Արարատի կայսրութիւնը Սիւրիոյ մէջ հիմնելու ցնորքին ետեւէն ինկած են։ Անոնք իրենք հիւր գացին Սիւրիա, բայց հիմա կ՛աշխատին պատմական փաստերով ապացուցանել թէ իրենք իրաւատէր են, որպէս զի տեսականօրէն հոն հաստատուին։ «Մշակութ»այս մասին ժամանակին երկարօրէն խօսեցաւ եւ պատեց վարդապետը որ գոցած էր մեր քիւրտ և հայ բարեկամներուն աչքերը։ Ազգեցութիւնը չատ լաւ եղաւ և ողջմիտ հայերը բժշկուեցան իրենց կեանքը արիւնոտ արկածախնդրութեամբ լեցուն եղող խմբակէն։ Անկեղծ և հաւատարիմ քիւրտերն ալ հասկցան իրողութիւնը, անէծք կարգացին իրենց հանգիստը խ նգարողներուն և իրենց գործին գլուխը վտանգածին։

Հայերն ալ վերջերս լուրջ չարժուածներու սկսած են, ընդունելու համար իրական Թիւրք հայրենակցութիւնը զոր Թիւրքիոյ կաթոլիկ հայերը չատոնց ընդունած են։ Հայերը իրենց Քերթերուն մէջ յայտնած են այս մասին իրենց ուշադրութիւնները։

Դաշնակ-Հոյապուն պետերուն գլխուն իյած վերջին ապտակներէն մէկն ալ եղաւ այն պարագան, որ Թիւրք և Ֆրանսական բարեկամութիւնը լուս ազդեցութիւն գործեց մեր տարբ բարեկամներուն վրայ և Սիւրիոյ մէջ հաստատական արտայայտութիւններու տեղի տուաւ։ Հիմա ալ Ելճեզիրէի մէջ Թիւրք-հայկական կառավարութիւն մը հիմնելու մասին գրութիւններ կը հրատարակեն, որպէսզի «Սիւրիա եւ Մենք» գիրքին գէշ ազդեցութիւնը ուրիշ կողմ դարձնեն եւ միամիտները տանեն մէկ ալ քնացնեն։ Երեւանէն վան, Ազրը եւ Սիւրիա փոխադրուած այս չրջուն կայարութիւնը հիմա ալ Ելճեզիրէի մէջ կը հիմնուի։ կը Թուի թէ Դաշնակ-Հոյապուն ղեկավարները ուրիշ տեղ չեն գտած ի նպաստ կայարութեան համար։

ՄԱՄՈՒԼ

ԳԶԱՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գատաժական դատարանին առջև բերուած Թապէթ-Սոլհ դատավարութեան առթիւ «Օրիան» վերոյիշեալ խորագրի տակ կը գրէ.—

«Գատաժական դատարանին առջև, Սոլհ դատավարութեան համար, Մէթր Նէհրդ Թալիճ կը ներկայացնէր պ. Թապէթ. իսկ երկու Սոլհերը և երրորդ ամբաստանեալը պաշտպանելու համար ներկայացան ժօտ հարիւր փաստաբան.ներ»։

«Ձենք գիտեր թէ այս տարօրինակ ցոյցին մասնակցող հարիւր փաստաբանները, իրենց գձու ժեսթին համար հպարտութիւն կ՛զգա՞ն։ Իրենց կոչումի տեսակէտէն, քանի որ դատավարութիւնը կառավարական պաշտպանի դէմ եղած յարձակման չուրջ կը դառնար, տարրական պաշտպանութիւնը պէտք էր թելադրէր իրենց յարձակողներուն միանալու երևոյթը չունենալու համար։ Քանի մը փաստաբաններ կը բաւէին պաշտպանութեան պէտքերը առնելու համար։ Բոլոր այս պատմուճանաւոր ժարդոց ելքը անմիջապէս գրգռուելն է»։

«Կը Յեայ այս ցոյցին երրորդ երեւոյթը։ Եթէ ուզած էին յանցաւորները ազատականին անունն ու քաղաքական անձնատուրութիւնը պատուել, իրենց կոչումի ժրաջանքին աւելի գիտակից գտնուելով կրնային ուրիշ միջոց մը գտնել, քան դատարանի սրահին՝ ծանուածանի մը վերածուիլը։ Միանգամայն կրնային աւելի փառաւոր առիթ մը գտնել քան այս յարձակումը ունեցան։ Ամէն պարագայի տակ սակայն, ըստ մեզի, խնդիրը այժմէն լուսաբանուած է։ կը Թուի Թէ դաշնակ եւ Հոյապուն անմիտ պետերը, որոնց Թեւերը կոտրեցան Ազգի փորձի առեն, Արարատի կայսրութիւնը Սիւրիոյ մէջ հիմնելու ցնորքին ետեւէն ինկած են։ Անոնք իրենք հիւր գացին Սիւրիա, բայց հիմա կ՛աշխատին պատմական փաստերով ապացուցանել թէ իրենք իրաւատէր են, որպէս զի տեսականօրէն հոն հաստատուին։ «Մշակութ»այս մասին ժամանակին երկարօրէն խօսեցաւ եւ պատեց վարդապետը որ գոցած էր մեր քիւրտ և հայ բարեկամներուն աչքերը։ Ազգեցութիւնը չատ լաւ եղաւ և ողջմիտ հայերը բժշկուեցան իրենց կեանքը արիւնոտ արկածախնդրութեամբ լեցուն եղող խմբակէն։ Անկեղծ և հաւատարիմ քիւրտերն ալ հասկցան իրողութիւնը, անէծք կարգացին իրենց հանգիստը խ նգարողներուն և իրենց գործին գլուխը վտանգածին։

Հայերն ալ վերջերս լուրջ չարժուածներու սկսած են, ընդունելու համար իրական Թիւրք հայրենակցութիւնը զոր Թիւրքիոյ կաթոլիկ հայերը չատոնց ընդունած են։ Հայերը իրենց Քերթերուն մէջ յայտնած են այս մասին իրենց ուշադրութիւնները։

Դաշնակ-Հոյապուն պետերուն գլխուն իյած վերջին ապտակներէն մէկն ալ եղաւ այն պարագան, որ Թիւրք և Ֆրանսական բարեկամութիւնը լուս ազդեցութիւն գործեց մեր տարբ բարեկամներուն վրայ և Սիւրիոյ մէջ հաստատական արտայայտութիւններու տեղի տուաւ։ Հիմա ալ Ելճեզիրէի մէջ Թիւրք-հայկական կառավարութիւն մը հիմնելու մասին գրութիւններ կը հրատարակեն, որպէսզի «Սիւրիա եւ Մենք» գիրքին գէշ ազդեցութիւնը ուրիշ կողմ դարձնեն եւ միամիտները տանեն մէկ ալ քնացնեն։ Երեւանէն վան, Ազրը եւ Սիւրիա փոխադրուած այս չրջուն կայարութիւնը հիմա ալ Ելճեզիրէի մէջ կը հիմնուի։ կը Թուի թէ Դաշնակ-Հոյապուն ղեկավարները ուրիշ տեղ չեն գտած ի նպաստ կայարութեան համար։

ՊԱՀԱՆՋ ՄԸ

Հալէպի մեր պատուհակիցը «Լէհիւ ժու Նոր» իր վերջին թիւին մէջ կը գրէ.—

«Ընտրական ցանկերու վրայ ներկայացնողները, հոգատարութեան համակիր կամ հակակիր ըլլալէ, չափազանց կամ ազգայնական ըլլալէ զարերա բան պէտք է ըլլան։ Ցուսանանք որ ատանք բոլոր երկիրը կը ներկայացնեն և իրենց յանձնառութիւնը ոչ մէկ առմանափակում չի ընդունիր։ Արդեօք ատնցմէ կը պահանջուի՞ որ գոնէ կարդալ, գրել և համրել գիտնան։

Եթէ այս ուղղութեամբ ճչգրիտ օրէնք մը ըլլար, խ-բ՛րդարանի մէկ ձեռնարին մէջ ամբոխ ներկայ ըլլալով պիտի հասկնայինք թէ բանաբարուած է այդ օրէնքը։

Արժանապատուութեան խնդիր չենք յարուցաներ և ոչ ալ փիլինկներու չեզնախարհիկ խորհրդարան մը պահանջուի։ Այդպիսի խորհրդարան մը ազգի պահերին չդիտի հատագատական դեր կրնայ ստանձնել։

Սակայն, չափազանցութի՞ւն է պահանջել խորհրդարանականներէն, որ գիտնան թէ ի՞նչ բանի Քեր կամ գէմ կը քուէարկեն և, ինչպէս անհրաժեշտ հանդիսութեան մը մէջ կ՛ընեն ոմանք ընդհանուր կարծիքին հետևելով, ամենամօտիկ դրացէդ ժեսթը չինմանեցը-նեն։

Չափազանց է նաև ժամանել որ խորհրդարանը ըլլայ խորհրդարան մը, ևս ոչ ասնաւանդատ մը ուր Դամասկոսի, Տէր եւ Զօրի հպատակութենէն անհատներ՝ առանձին բռնած կը բերուին գանոնք ծափահարելու համար։

ՀԱՅ

Միեւնոյն թիւին մէջ կը տատուածակ «Լէհիւ ժու Նոր»։—

ՆՈՐԻՆ ՎՍԵՄՈՒԹԻՒՆ, ՄԵՆՔ ՉԵՆՔ ԴԱՇՆԱԳԻՐ ՄԸ Կ՛ՈՒԶԷԻՆՔ, ՁԵՐ ՎԱՂԱՐՁԱՆ ՊԱՏԱՌ ՄԸ ՀԱՅ ՄՈՒՐԱՃՈՂ ԱԶԳ ՄԸ ՄՐԱՑՆ ԳՏԱՌ։

Հիւսիսի ազգայնականներուն կողմէ Բ. Գումրեցիին ուղղուած այս յուզիչ կոչը անհաղորդ քաղաքականութեան մը տիպաւոր վկայութիւնը եղաւ —Անոնք անկեղծ և ցաւալի դատապարտութիւնը իր հեղինակներուն, որոնք այսօր բռնկատրած կը պատմին։

Անոնք, փոխադարձութեան մը գլխաւոր հակատագրողներն էին եւ ահա, այսօր կը հաւակերպուին սակայն չատ ուշ է արդէն՝ ձեռք բերուած և բաժնուած օգնութենէն արդիւնք մը սպասելու համար։

Անոնք, խաղաղ չգթեցին Քրանսա-գատարութեան ներկայացուցիչները՝ երբ կրկին անհրաժեշտ ելմտական վերելքին ձեռնարկելու համար։ Անոնք, Բ. Գումրեցիի ուշադրութիւնը չդրաւնակ քաղաքական ծրագրի վրայ հրաւիրելով, արդիւնեցին որ պ. Փոնսօ իրենց ուղած «տնտեսական» Բ. Գումրեցին ըլլայ։

Դաշինք մը կ՛ուզէին։ Անկախ պիտի ունենան իրենց գաշինքը։ Սակայն Քերևս մենք հոս չդիտի ունենանք։

ՄԱՀԱՄԵՐՁԻ ՄԸ ՎԻՐՁԻՆ ԽՕՍՔԵՐԸ

Հանրային չինուածներու գործակցութեան առթիւ, երկար տատնէ ի վեր բանս գտնուող երկրաչափ Իսկէնտէր Թահիրի անցած չարթ երեչտաբանութեամբ արձակուեցաւ։ Հաստատած ըլլալով իր անմեղութիւնը։ Սակայն երկրաչափ հազիւ դուրս եկած բանտէն, հիւանդացաւ և չատ չանցած ատնգեց իր հոգին։ Իր մահէն քիչ առաջ, Իսկէնտէր Թահիրի քահանայ մը կանչելով ատոր յայտարարած է իր վերջին խոստովանութիւնը։ Այս առթիւ, երկար եւ իմաստալից խմբագրականի մը մէջ, «Էլ Ահվալ» կը գրէ 16 Յունուարի Քիւրն մէջ.—

«Ո՛վ Տէր Հայր, քիչ վերջ հրաժեշտ պիտի տամ այս աշխարհին և յաւիտենապէս պիտի փակեմ աչքերս։ Կը խոստովանիմ Աստուծոյ առջև որ ես բոլորովին անմեղ եմ և ոչ մէկ յանցանք գտնուիմ հանրային չինուածոյ գեղծումներուն մէջ։ կը խնդրեմ հաղորդել ժողովուրդին իմ անեղութիւնս։»

Հանգուցեալ Իսկէնտէր Թահիրի վերջին խօսքերը եղած են ատոնք։ Եւ այս այն մարդն է որ ամիսներ բանտը պահուեցաւ որպէս մեղադրեալ հանրային չինուածոյ գեղծումներուն և դեռ ամիսներ անցնելէ վերջ արդարութեան կողմէ տատուած քննութիւնները չեն. ժեղացուցին զայն։ Սակայն ամենուն անկեղծին մէջ տրաստանուած այս բառերը բաւական չե՞ն հաստատելու անոր անմեղութիւնը և երևան հանելու արդարութեան պաշտօնատան կողմէ յատկապատուած քննութիւններուն արժէքն ու ուղղութիւնը։ Անբաւն Աքլ քահանան, որ հանգուցեալի այս վերջին խօսքերը

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍՏԱՂԾ
(ՏԻԿ. ՋԱՄԱԼԵԱՆԻ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԻՒՂԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՎԱՅԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Ահա ինչ կը գրէ Ֆրանսական «Ժուրնալ տը Տեպա» թերթը Հայկական գիւղերուն մասին.

«Ամէն տարի Հայկական գիւղերուն մէջ կը կատարուի ցորենի հաւաքումը։ Ամէն տեղ ուր ցորենի արտերը կան, կը տեսնուին հնձուորներ, որոնք կը հնձեն ոսկեգոյն հասկերը։ Ամէն տեղ ուր ցորենը հնձուած է, կը տեսնուին կալեր, ուր ցորենը կը կալսուի։ Ամէն տեղ ուր ցորենը կալսուած է, կը տեսնուին հարիւրաւոր ոչխարներ, որոնք կը կերակրուին ցորենի հատիկներով։ Ամէն տեղ ուր ոչխարները կերակրուած են, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը մաքրեն ոչխարներուն բուրդը։ Ամէն տեղ ուր բուրդը մաքրուած է, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը մանեն բուրդը։ Ամէն տեղ ուր բուրդը մանուած է, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը գործեն գորգեր։ Ամէն տեղ ուր գորգերը գործուած են, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը ներկեն գորգերը։ Ամէն տեղ ուր գորգերը ներկուած են, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը ծալեն գորգերը։ Ամէն տեղ ուր գորգերը ծալուած են, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը կապեն գորգերը։ Ամէն տեղ ուր գորգերը կապուած են, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը ծանրացնեն գորգերը։ Ամէն տեղ ուր գորգերը ծանրացուած են, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը տանին գորգերը։ Ամէն տեղ ուր գորգերը տարուած են, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը վաճառեն գորգերը։ Ամէն տեղ ուր գորգերը վաճառուած են, կը տեսնուին հարիւրաւոր կիներ, որոնք կը գնեն գորգերը։ Ամէն տեղ ուր գորգերը գնուած են

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՈՒՇԱՆՑ ԹԵՐԹԸ

Հրատարակվում է ամեն կիրակի

Խմբագրության և տպարանի հասցեն՝ Երևան, Աբովյան փող., № 19

Հեռախոս՝ 56-78

Տարեկան բաժանորդագինը՝ 4 ռուբլի

Կես տարվա բաժանորդագինը՝ 2 ռուբլի

Առանձին համարի գինը՝ 5 կոպեկ

Ձեռագրերը չեն վերադարձվում

Հրատարակության 1933 թվականի № 1

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՈՒՇԱՆՑ ԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈԼԵԿՏԻՎԸ

Ա. Ա. Ա.

Sofp. Ո. Փ. եւ Կ. Մէրճաճեան Եղբարք

ՎԻՐԱԲՈՑԺ · ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ

Իրենց նախկին Գլինիքէն (Գէյթ—Ճօրճ—Ճէրէմիի) Սօգագէլ Պլաթ Րիւ Քանթիէն, փոխադրուած են

Ճօրճ—Փիքօ—Փողոց, Պապ—Իարիսի Մօտ, հանրակառքի կեցին վրայ, դէպի Րաս Պէյրութ restaurant—Volga *ճիշդ վրան։*

Ընդունելութեան ժամերը՝ ամէն օր, բացի կիրակիէն կ. ա. 8.12 կ. վ. 2.6

Եւ՝ մասնաւոր ժամադրութեամբ։

ՀԱՐՍԱՆԻՔՆԵՐՈՒ—
ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ—
ԵՐԵԿՈՒԹՆԵՐՈՒ ԵԻԼՆ.

Ընճաճեկան ուրճաճակներու մէջ գործածեցէ՛ք
եւ Ձեր ճիւրերուն հրամցուցէք մի՛միայն

☛ Lamberti—Bière ☚

— ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐԵՋՈՒՐՆԵՐՈՒ ԹԱԳՒՈՐԸ —

Սճուկով ուրիճ մը գճեյճ առաջ անգամ մը մեզի դիմեցէք, սովորական ճէճ աւելի ճպասեսաւոր գնով մը, լաւագոյն գարեջուրը ուճեճալու համար։

Մեր մեծաքանակ յաճախորդներուն, ձրիօրէն կը նուիրենք, գարեջուրի արժէքաւոր գաւաթներ, անձեռոցներ, գրպանի ճեռրակներ, գրիչներ եւայլն։

Փորձ մը կը բաւէ ձեզ համոզելու համար

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ Ե. ՔԷՇԻՇԵԱՆ
113 Rue des Postes, Bab—Idriss «Օրիան» բերքի օ՛ճֆր.

Կաթապետ Հիճտօեան—
Շարամ Մատթէոսեան Ընկ.
«ՄԵՂՐԻ» ՆՊՍՐՍՎԱՃԱՌ

Միայն մեկ՛ճագամ բաւական է այցելել մեր ճպարավաճճառուճուճը, ուր՛պիթի գճեճ ճեր ճաճակին համապատասխան. համով ճոտով մթերճներ գեղչեալ գճերով։

Հասցէ.— Rue de l'Uruguay, BEYROUTH, Հեռագրատան ձախ կողմէն ծովեզերք ճանող փողոցին վրայ։

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԸ
ԵԼ ՀԱՃ ՄՈՒՀԱՄԷՏ ՊԷՑ ԵԼ ՖԷԼԷՔԻ

Փութացէք առնելու անոր կարծիքը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր չուաթած և ճանչուած մաքերը և կը վերադարձնէ անոնց փափաքածները։ Կ'ինչէ բոլոր ոգիներուն. հիբնօթիզմով կը կարդայ ժարդուն մաածուճները. ձեռքի դիծերէն կը կարդայ ժարդունճանցած, ներկայ և ապագայ կեանքը. կրնայ հասկնալ ամուսնութեան, ճաժբորդութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց եայլն բոլոր գաղանիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ ժարդուն, կարծես թէ գրուած ըլլար թուղթի ժը՝վրայ։ Կնոջ և ամուսնոյն սիջև եղած դժուարութիւնները ու ատրակարծութիւնները կը լուծէ Աստծոյ Սուրբ անուններովը եւ Ամերիկեան եւ Եւրոպական գիանականներու փորձառութիւնները օգատգործելով։

Տխուր եղողներուն ուրախութիւն և հանգիստ կը պատճառէ։ Ջղային և մաւսինի՛հուանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ։ Փորձը ամենաճեծ՝փատան է, անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՑԷ.— Գէյրութ, Հանգիէ Ղամի փողոցի արեւմուտք, Ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, քիւ 9 քճակատաներ։

ՍՔԴՍՐՍՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.— Անոնք՛որ կուգան, իրենց ժիաքը գրեն թուղթի ժը վրայ և պէտք է պահեն.

Բ.— 1000 ոսկի կուտայ ան, եթէ չի կարենայ ճշդրիտօրէն գիանալ ենթակայի ժիաքը, գրուած արարներէն լեզուով ժիաքերը չկատանելու համար ա ապուժի ժ՛յոցին։

Գ.— Այցելութիւնը երկու ոսկի է.

ՕՓՆԷ ԴՈՒԻՆ ՓԵՂՋԻ
ԵՒ
ԱՍՏՂԸ ՔԱՕԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

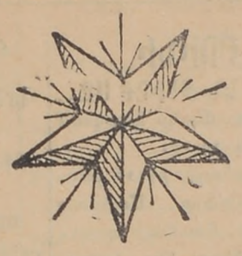

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն
Անանուն ընկերութիւն.— գրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք.
որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոչումովը։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց
Սավոյ Օթելի դէմ, Գուրճ, Գէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
Ամանդի պարտևանագրութիւնիւ

Օ Ժ Ի Ո Տ

Երաչխաւորեալ տոկոս 5.5 %։ Ամէն գաս մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱԺՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնէ՛ն

Վճարելի 10—15—20 տարիէն, որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնա՞ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամեն թղթակցութիւն ուղղել՝ B, P. 821, Beyrouth

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՀԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն ՄԱՆԱՒԱԿԷՏ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ՍՕՓԻ, ԽՕՖԻ, ՀԻՒՍԻՆԻՐԻ, ՍԱԿԱՆՋԻ և ԳՔՄԻՒ հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօր վերջ ժամը 3—6
իր գիներին մէջ rue de Damas, No. 15
Հիւանդներ ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուծիկ ըսպորով։

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12. Հիւանդանոցի դարմանատեղիէն։

ԱՐԱՔԻ ՏՈՒՆԻ ԴԱՐՄԱՆԱՏԵՂԸ

ՏՐԱՔԱԿԱՆ ԱՄԵՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Դիմեցէք «ԱՀԻԼԱՆի Տպարանը» գիրք, պրօշիւր, ճառաղ կամ ճուաիրագիր, պաճարան, ճամակի բաժա՛նի առեւտրական ձեռակներ.
ԱՐԱՔ, ՍԱՓՈՒՐ, ԴԷՐԼԻՃԿ ԵՒ ԱՃԱՆ.ի ՃՈՆ ՄՔԵՐԴ ԳԻՐԵՐՈՒՆ

STANDARD

ԱՓԱՆԱՏՈՒՏ կօշիկները
աննախադէպ ապահովագրեալ են

ԿԱՐԻՐՆԵՑԷՔ՝ ՆԱՅԱՐ ԵՂԲԱՒՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՎԱԼԴԱ

ԵՐԳԻՉՆԵՐԸ
ԵՄԲԱՍՏԱՑՆԵՐԸ ԵՒ
ՍՐՈՒՒ ԱՄԱՔԷՈՒՆԵՐԸ
ՓՈՐՁԵԼՈՒ ԵՆ ՄԻԱՅՆ
-ԲԱՍԹԻԼ ՎԱԼՏԱ-ՆԵՐԸ
ՍՈՑՆ ԲԱՍԹԻԼՆԵՐԸ ԽԻՍՏ-ԱԶԴԵՑԻԿ ԵՆ ԵՒ
ԿԸ ՊԱՏՆՈՒԻՆ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ՏՐՕՎԻՒՆԵՐՈՒ ՄԷՋ
Պահանջեցէ՛ք **ՎԱԼՏԱ** անունը կրող տուփերը
Ներկայացուցիչ՝ ՍԱԻՏԱ Եղբարք
Փոսթարկղ թիւ 445
ՊԷՅՐՈՒԹ

Մէքոտիկ Կարի եւ Ջեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին Գարա իր բարեկամներու փափաճներուն ցեղի տալով վճռած է ձեւագիտութեան ու կարի դասընթացք բացալ։ Ունի երեսուն տարուայ փորձառութեամբ ձեռ ձգուած մեծ հմտութիւն. վկայուած ու գործած հինգ երկար տարիներ Բարիզ Haute Coutureի ցիցղոսով։

Ֆրանսական ամենավերջին մէքոտով կ'ուսուցուցի Ռօպ Մանթօ, Թայեէօր, Թուալէթ եւլն։

Տիկին եւ Օրիորդ եռանգուն ճակերտուհիներ կրնան կարճ ժամանակամիջոցի մէջ ձեւագիտութիւնը իւրացնել ու ստանալ իրենց վկայականները, իսկ բնաւ կար չ'գիտցողներ աթոլիէին մէջ իրենց սթաճը կը կատարեն

Մանրամասնութիւններու համար դիմել հետեւեալ հասցէին.

Rue Allemby Immeuble Schoucair, contigu à la Banque de Française de Syrie, Maison Cara

տոկուն շինուածք, վայելուչ ցեսք
Հնչուն եւ բնական ձայն
Ահա յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՑՄԱՎ ԿԸ ՁԱՏՈՐՈՇԻՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՓՕՆՕՆԵՐԸ

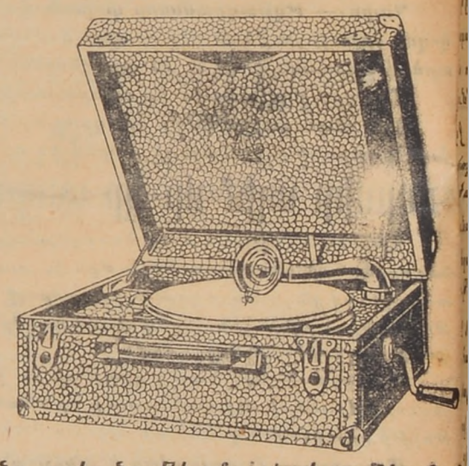

Հրապարակի վրայ գրաւնող ոգ բոլոր մարքանեռու հետ կը մրցին Աբօլօ փօնօները։ Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և ժամչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)
ԱՓՕԼԼՕ՝ ՓՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳՒՈՐԸ !!!
Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փորդաիճ եւ բօնուս՝ ամէն ձեւի, անվիճելի որակ եւ առաւելութիւն
դիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն։
Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Եգիպտոսի.— ԳԱԻՐԻԷԼ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

— Ամէն մէկը իր տկարութիւնները ունի, պատասխանեց, քեզ հաճելի՛ երեւնալու՝ համար՝ կուզեմ համոզուիլ՛որ աւելի դեռատի եմ և ասոր համար կ'աշխատիմ որ ուրիշներն ալ համոզեմ։

— Դէշ միջոց մը չէ այդ, իսկապէս։

— Դառնանք մեր դատարակուհիին, դու գո՞հ ես անորմէ։

— Շատ խօ։

— Սո՞ալ նոյնպէս, և ամենէն աւելի գիս գոհ ընողը, յարեցո՛ նա պահ մը լռելէ յետոյ, այն է որ գիւղական չէ։

Մարքիզը զարմացմամբ կը դիտէր։

— Այո, շարունակեց Պէաթրիս, խոշոր խոշոր աչքեր, որոնք չգիտեմ ինչ գոյն և մոյրագոյն հով մը ունին, ուրուականի դեղնութիւն մը, գինուորականի բարձր հասակ մը, ո՛հ, ասոր վրայ գոնէ չարախօսութիւն մը ընող չպիտի գտնուի։

Ամէնէ պատասխանո՞ւտուաւ։

— Այնպէս չէ՞, դուն ալ իմ կարծիքէս չե՞ս հարցուցո՛ Պէաթրիս։

— Անշուշտ։

— Յիւսվի կը սիրէ գինքը, միշտ անոր խօսքը կ'ընէ, և բոլորովին մոռցեր է օրիորդ Բէբէնը որու խօսքով գլուխս կը ծաւծընէր, և զոր ոևէ կերպով չէր կրնար մոռնալ։

— Աւելի ազէկ։

— Հիմա օրիորդ Քրիստինի կ'սպասեմ որ անոր հետ աղջկանս համար կրթութեան յատակագիծ մը պատրաստեմ։ Կը յուսամ թէ իմ կարծիքիս՝պիտի հետեւի՞ ան, որովհետեւ՝ միւս դատարակուհիներուն չենմանիր, որոնք առաջին անգամ կ'անսային ինծի և ետքը մէյ մ'ալ երեսնին չէի տեսներ։

— Անգամ մը երեսնին տեսնելէ վերջ անուններն կուտայի՞ր, Պէաթրիս։

— Միշտ մխիթարական եմ, Ամէտէ, միշտ գիս ծաղրելու և անիրաւ հանդիսելու կ'աշխատիս։

— Կը սխալիս, սիրելիս, քեզի հանդէպ ունեցած ակնածութիւնս սիրոյս կը հաւասարի միշտ։

— Այո, կը հաւատամ թէ միեւնոյն աստիճանը կը գրաւեն երկուքն ալ։

— Այս գիշեր նորէն կը տեսնուինք, ըսաւ մարքիզը անոր ձեռքը համբուրելով։

— Շատ ուղէկ։ Սակայն դուրս ելած ժամանակդ կ'աղաչեմ դատարակուհիին լուր ղրկել տուր թէ գինքը կ'սպասեմ։

Քանի մը վայրկեան յետոյ Քրիստին ձեռքը տետրակ մը բռնած ներկայացաւ։

Իր հրաբորբոք նայուածքովը մարքիզուհին դիտելով անմիջապէս հասկցաւ անոր մտքին տրամադրութիւնները։ Իր տիրուհին համբոյրով մը բարեւելով՝ անոր ցուցուցած աթոռը առաւ, և լռութեամբ կը կ'սպասէր որ խօսի իրեն։

— Խօսափցինք, օրիորդ, ըսաւ վերջապէս տիկին Մօնզա։

— Տիկին մարքիզուհիին հրամաններուն կ'սպասեմ ըսաւ Քրիստին։

— Հիմայ մեր սիրուն Յիւվիի համար պէտք ենք գբաղիլ, և միասին կրթութեան յատակագիծ մը պատրաստել։

— Այո, տիկին։

— Ի՞նչ կը մտածէք ուսուցանել իրեն։

— Ինչ որ գիտեմ, տիկին։

— Նախ՝ ո՞ւր հասած է, ի՞նչ գիտէ։

— Տակաւին մեծ յառաջդիմութիւն մը ըրած չէ, տիկին։

ՉԱՎԳԱՎԱՅԱՆ ՄՈՏՈՑԻԿ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Զավգավայեան եղբայրներու հիմնարկեալ մասնաճիւղերը, շինուած պղինձով ապահովուած եւ 20 ֆիլտրավ ճնշում մի մը համար։

Անոնք արձանագրուած են քաղաքապետութեան մօրչէնեւ քեան մօտ և հանդիսանան ֆրանսական բեմիճ Ճանչնախուսմրի կողմէ։
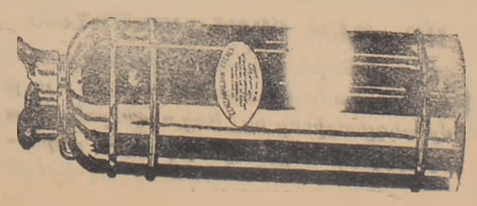
Այս մարիններ ոչնչան ներկայացուած են արքան եւրոպա-կանները։ Գինները չատ ձեռնտու ժամն են ու արդիւնքը գերազանական է։